

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **V. T. N.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X
zastoupen JUDr. Lenkou Vincencovou, advokátkou
se sídlem Javornického 138, 566 01 Vysoké Mýto

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2022, č. j. OAM-720/ZA-ZA10-HA13-2022,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení podstaty věci

1. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu, protože v Česku žije s přestávkami již 24 let a má zde rodinné vazby, které by jeho vycestování přetrhalo. Žalovaný mu mezinárodní ochranu neudělil. Podle žalobce ale pochybil při posuzování důvodů pro udělení humanitárního azylu. Žalobce svůj případ považuje za hodný zvláštního zřetele. Krajský soud vysvětlí, proč tomu tak není.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce žil v Česku od roku 1994. Později zde měl povolení k trvalému pobytu, platné až do roku 2023. V roce 2013 vycestoval do Vietnamu, aby pečoval o svou nemocnou matku. Oženil se tam, v roce 2014 se mu narodila dcera a tři roky později se rozvedl. V roce 2021 se vrátil do Česka. Povolení k trvalému pobytu však pozbyl. Do Vietnamu se vrátit nechce. V Česku je již dlouho a zvykl si tady. Život je tu lepší. Má zde rodinu – bratra s jeho rodinou a hlavně a svou dospělou dceru. Chtěl by žít v její blízkosti. Ve Vietnamu se žije hůř. Je tam špatná vláda i politická situace, špatné životní prostředí, kultura, tradice. Žádné problémy se státními orgány ale neměl.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 8. 2022, č. j. OAM-720/ZA-ZA10-HA13-2022 („rozhodnutí žalovaného“) žalobci neudělil mezinárodní ochranu v žádné z jejích forem. Podle žalovaného žalobce ve vlasti neuplatňoval politická práva, ani nečelil pronásledování. Pronásledování pro některý z azylově relevantních důvodů mu taky nehrozí. Žádné problémy, které by souvisely s některým z taxativně vymezených azylových důvodů, neuváděl. Žádost o mezinárodní ochranu podal pouze ve snaze zlegalizovat si zde pobyt. Legalizace pobytu ale není důvodem pro udělení azylu. Tím nejsou ani rodinné vazby v Česku. Mezinárodní ochrana je výjimečným institutem, který ale nechrání cizince před jakýmkoliv negativními jevy v zemi jeho původu.
4. K neudělení humanitárního azylu žalovaný konstatoval, že se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce. Přihlédl také k jeho věku a zdravotnímu stavu. Z toho však nevyplynul žádný důvod hodný zvláštního zřetele. Žalobce je dospělý, právně způsobilý a práceschopný. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že užívá lék Tramadol proti bolesti zad. Podle žalovaného však bolest zad patří mezi nejrozšířenější civilizační onemocnění. Žalobcovy zdravotní potíže nezakládají důvod hodný zvláštního zřetele. Nejedná se o onemocnění, které by bezprostředně ohrožovalo jeho život. Navíc nedoložil žádnou lékařskou zprávu, kterou by své potíže prokázal. Důvodem hodným zvláštního zřetele nejsou ani rodinné vazby v Česku. Žalovaný podpůrně odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003 a usnesení ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. 1 Azs 5/2011). Na udělení humanitárního azylu navíc není právní nárok.
5. Žalovaný nenašel ani důvod pro udělení doplňkové ochrany. Žalobci nehrozí trest smrti či špatné zacházení. Ve Vietnamu neprobíhá ozbrojený konflikt. Vycestování žalobce neodporuje ani mezinárodním závazkům. Je na něm, aby si svůj další pobyt v Česku upravil. Existence rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. Žalovaný v této souvislosti odkazuje na několik rozsudků Nejvyššího správního soudu, ze kterých podle něj vyplývá, že rodinné vazby cizince v Česku nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

III. Obsah žaloby

6. Žalobce vznáší námitky výhradně ve vztahu ke způsobu, jakým žalovaný zdůvodnil neudělení humanitárního azylu. Poukazuje na to, že míru volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu limituje především zákaz libovůle plynoucí z ústavně zakotvených zásad demokratického a právního státu. Smyslem institutu humanitárního azylu je, aby správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a §

13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Podle žalobce to lze říct i o jeho případě.

7. Žalobce má v Česku většinu své rodiny. Žije zde od roku 1994. Od té doby si zde vybudoval pevné pracovní i přátelské vazby. Země jeho původu je autoritářským státem, kde vládne Komunistická strana Vietnamu. Ústava sice občanům zaručuje základní práva, ale ty se již z podstaty autoritářského státu nedodržují. Běžně se zde vyskytuje špatné zacházení a mučení ze strany donucovacích orgánů. Ačkoliv ústava zaručuje například svobodný vnitřní pohyb, bývá často u některých jedinců omezen. Žalobce sice uvedl, že ve Vietnamu neměl nikdy žádné problémy se státními orgány. Jednalo se však o minulost. Tyto problémy nelze po návratu z demokratického svobodného státu vyloučit. Naopak je lze reálně předpokládat.
8. Žalovaný měl přihlédnout také ke zdravotnímu stavu žalobce, který má vážné problémy se zády. Užívá silný lék Tramadol, protože bolestem nelze předcházet cvičením nebo úpravou životosprávy, jak navrhuje žalovaný.
9. Specifikem azylového řízení je zásada, že v případě pochybností se postupuje ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu, nikoliv naopak. Žadatel o mezinárodní ochranu nemusí nade vší pochybnost prokazovat veškeré skutečnosti, jako například že právě on bude v zemi původu čelit nelidskému nebo ponižujícímu zacházení, což není ani reálně možné.
10. Z těchto důvodů lze případ žalobce považovat za hodný zvláštního zřetele. Žalovaný se dostatečně nezabýval jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situací. Ta mu znemožňuje návrat do Vietnamu. Nezabýval se ani věkem žalobce. Je mu 52 let. Ve Vietnamu by si již nenašel práci.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný znovu zopakoval, proč žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Zdůraznil, že žalobce nepodal žádost při první možné příležitosti. Ale až poté, co pozbyl pobytové oprávnění a hrozilo, že bude muset vycestovat do Vietnamu. Udělení humanitárního azylu je v režimu absolutní volné úvahy správního orgánu. Nejedná se o právo, na kterém by mohl žalobce zkrátit. Případ žalobce není hodný zvláštního zřetele. Žalobce neuvedl ani žádný důvod, který by měl relevanci pro udělení doplňkové ochrany. Jediným skutečným důvodem jeho žádosti je snaha legalizovat si pobyt.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba, ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. O žalobě soud rozhodl bez jednání. Žalobce i žalovaný s tím souhlasili.
13. Žaloba *není důvodná*.
14. Žalobce vznáší žalobní námitky výhradně ve vztahu k neudělení humanitárního azylu. Svůj případ považuje za hodný zvláštního zřetele z několika důvodů. S tím žalovaný nesouhlasí. A krajský soud mu musí dát za pravdu.
15. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Zákonodárce při úpravě podmínek pro jeho udělení zvolil kombinaci neurčitého právního pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ a následného správního uvážení. Žalovaný nejdříve musí interpretovat neurčitý právní pojem „případu hodného zvláštního zřetele“ a posoudit jeho naplnění v konkrétní věci. Pokud dojde k závěru o jeho naplnění, provede správní uvážení, při němž vybere

jednu ze dvou alternativ rozhodnutí – udělení či neudělení humanitárního azylu. Jestliže se naopak o případ hodný zvláštního zřetele v konkrétní věci nejedná, nevzniká prostor pro jakoukoliv úvahu správního orgánu a azyl z humanitárního důvodu nelze udělit. Míru volnosti žalovaného při správním uvážení o důvodech pro udělení humanitárního azylu limituje zákaz libovůle (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27).

16. Žalobce vidí ve svém případě důvod hodný zvláštního zřetele zejména proto, že má zdravotní problémy se zády a v Česku má rodinné vazby. Žalovaný konstatoval, že zdravotní problémy žalobce nejsou nijak závažné a neohrožují jeho život. Rodinné vazby nepovažuje za důvod pro udělení humanitárního azylu ani judikatura.
17. Judikatura obecně mezi důvody, které mohou vést k udělení humanitárního azylu, řadí např. případy osob těžce postižených či nemocných, případně osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). V případě žalobce však obdobně závažný důvod skutečně neexistuje. Rozhodně jej nelze považovat za těžce nemocnou osobu. Není pravdou, že by se žalovaný zdravotním stavem žalobce nezabýval. Naopak, ve svém rozhodnutí ve vztahu k humanitárnímu azylu řádně zdůvodnil, proč zdravotní trable žalobce nepovažuje za natolik závažné, aby zakládaly důvod hodný zvláštního zřetele. Krajský soud se v tomto ohledu zcela se žalovaným ztotožňuje. Zdravotní stav žalobce nevyžaduje žádnou speciální léčbu. Minimálně nic v tomto ohledu neuváděl ve správním řízení. Pouze užívá léky proti bolesti. Humanitární azyl by však měl být vyhrazen skutečně výjimečným případům. To případ žalobce jednoduše není.
18. Žalovaný má pravdu také v tom, že sloučení rodiny, resp. zachování stávajících rodinných vazeb obecně nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, pro který by žalovaný mohl udělit humanitární azyl, nejsou-li zde další významné skutečnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2022, č. j. 8 Azs 5/2021-54, bod 12 a tam citovaná judikatura). Takové významné skutečnosti však žalovaný ani krajský soud neshledal. Nemůže jimi být ani to, že žalobci hrozí návrat do Vietnamu, který je autoritářským státem a míra svobody v něm nedosahuje úrovně Česka. Tyto skutečnosti obecně mohou mít určitý význam při posuzování důvodů pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Ovšem to, že žadateli o mezinárodní ochranu hrozí návrat do země, u které existují nedostatky a poli dodržování lidských práv, samo o sobě není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, pokud samotnému žadateli s určitou mírou pravděpodobnosti nehrozí pronásledování nebo vážná újma. Ani to není okolnost, kterou by správní orgán měl vzít do úvahy při rozhodování o humanitárním azylu. Žalobce však v řízení neuváděl žádné skutečnosti, pro které by bylo možné předpokládat, že by mu po návratu do Vietnamu hrozilo jakékoliv konkrétní nebezpečí. Nic v tomto směru neuvádí ani v žalobě. Je pravdou, že obecně se v azylovém řízení uplatňuje zásada „v pochybnostech ve prospěch žadatele“. V případě žalobce však žádné pochybnosti ohledně bezpečnosti jeho návratu do vlasti nevystaly.
19. Žalobní námitky proto nejsou důvodné.
20. Jednu věc však nad rámec odůvodnění krajský soud musí žalovanému vytknout. *Zásah do rodinného života cizince může ve výjimečných případech představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu* (rozsudky Nejvyššího

správního soudu ze 17. 9. 2010, čj. 2 Azs 14/2010-92, ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014-27, ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018-32, a ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012-28, č. 2836/2013 Sb. NSS, a tam citovanou judikaturu). Žalovaný proto nemá pravdu, pokud tvrdí, že existence rodinných vazeb v žádném případě nemůže být důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Neplatí to ani z rozsudků, na které ve svém rozhodnutí odkazuje.

21. Ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany pro porušení mezinárodních závazků ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu však žalobce žádné žalobní námitky nevznáší. S ohledem na vázanost soudu žalobními body (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního) se krajský soud nemohl zabývat tím, zda rozhodnutí žalovaného ve vztahu k uvedenému ustanovení ob stojí. Přesto považoval za žádoucí na tuto často se opakující chybu upozornit.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

22. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno dne 28. února 2023

Martin Kopa, v. r.
samosoudce